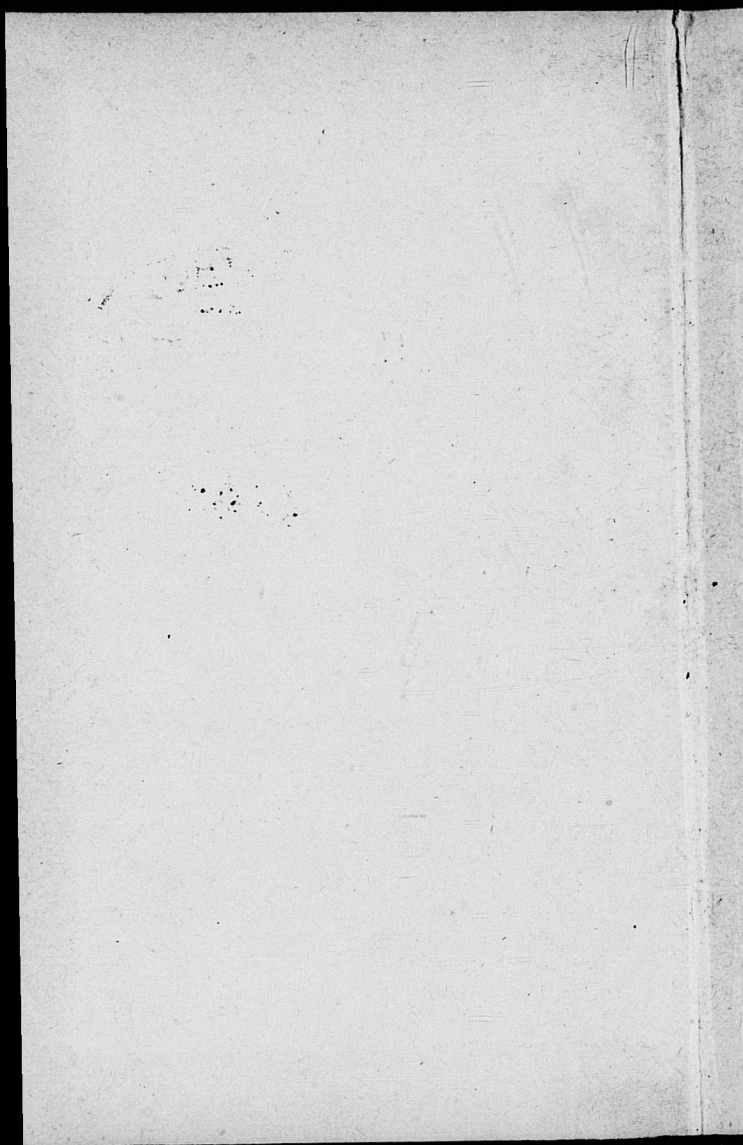
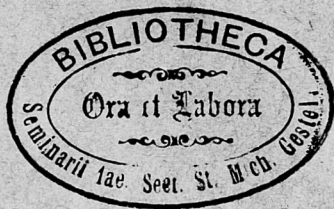

Vak 120

248

27

491

D.

F.

U.

Mr. Robert

*Val 120
248*

DE

DERDE SECULIERE ORDE

VAN DEN

H. FRANCISCUS VAN ASSISIË,

VOLGENS DE NIEUWSTE BEPALINGEN

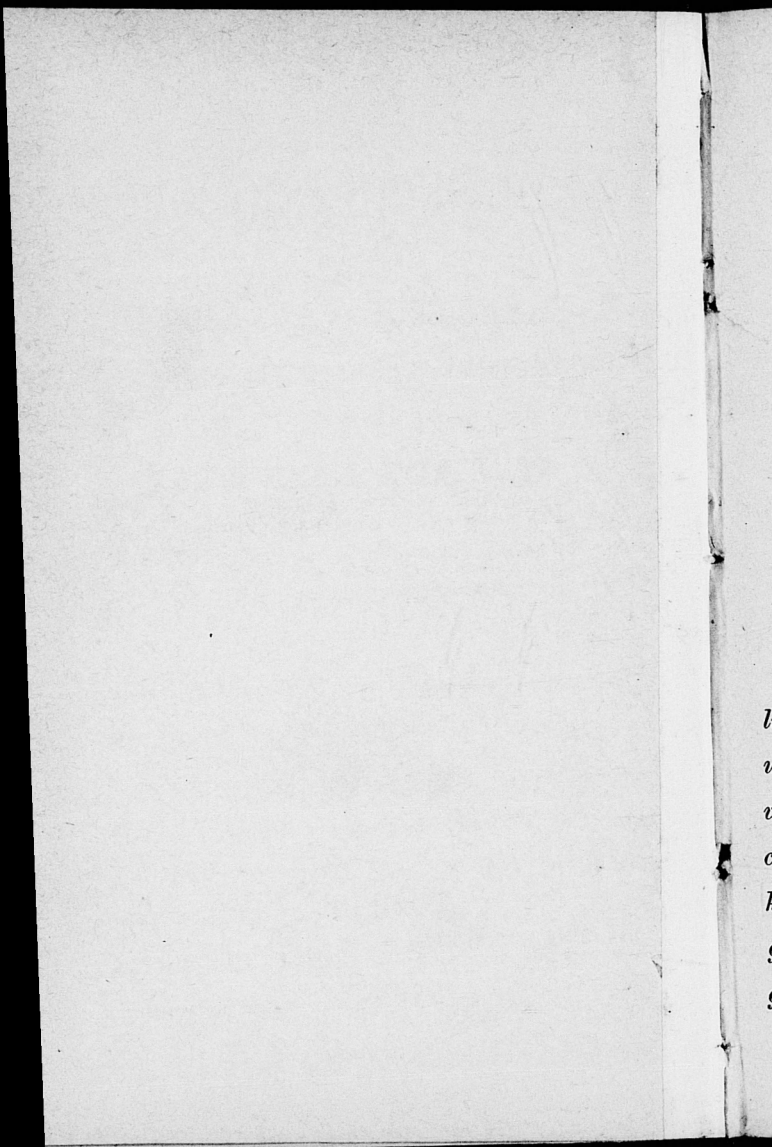
VAN

Z. H. PAUS LEO XIII.

Uit het Italiaansch vertaald naar de uitgave der
Tipografia Poliglotta, Della S. C. di
Propaganda, Roma, 1883.

TILBURG,
SNELPERSDRUK VAN N. LUIJTEN.
1883.

Aan den Lezer!

Ten einde de heilige en zorgvuldige bedoelingen van Z. H. Paus Leo XIII te bevorderen, wien het hoogst aan het hart gelegen is dat de vereeniging der Derde Orde van den H. Franciscus van Assisië bloeie en overal onder de katholieke bevolking verbreed worde, heeft men goedgevonden in eene beknopte uitgaaf samengevat, in het licht te geven den Encyclieken

*Brief van den 17 September 1882, die een
schoon overzicht geeft van de geschiedenis der
Derde Orde, alsmede de nieuwste Apostolische
Constitutie, die in eenige punten den regel ver-
zacht en de aflaten en voorrechten daarvan
bepaalt. Bij de authentieke vertaling der beide
stukken, is gevoegd een Ceremoniale der Derde
Orde, goedgekeurd door de H. Congregatie
der Riten in het nieuwste decreet van den
18 Juni 1883.*

ENCYCLIËK

VAN

Z. H. Paus LEO XIII,

OVER DEN

H. FRANCISCUS VAN ASSISIË

EN DE

VERBREIDING DER DERDE ORDE.

Aan alle Eerbiedwaardige Broeders, Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen en Bisschoppen der Katholieke wereld, in gunst en gemeenschap met den Apostolischen Stoel.

LEO XIII, PAUS.

Eerwaardige Broeders, heil en apostolischen zegen! •

Door een zalig voorrecht mag het Christenvolk in een kort tijdsverloop de gedachtenis vieren van twee mannen, die reeds in den Hemel de eeuwige belooning der heiligheid genietend, op aarde een roemvolle schaar van leerlingen hebben nagelaten en zoo voortdurend de vrucht hunner deugden vernieuwen. Na het eeuwfeest ter eere van

den H. Benedictus , den vader en wetgever der monniken in het Westen , doet zich de gelegenheid voor , op dergelijke wijze den zeventhonderdsten gedenkdag te vieren der geboorte van den H. Franciscus van Assisië. Niet zonder reden mogen wij in dien samenloop een werk zien der goddelijke Voorzienigheid. Want door ons den geboortedag dier beide groote mannen te doen vieren , schijnt God de menschen te willen vermanen , dat zij zich deze verdiensten herinneren , en tevens inzien , hoe weinig het betaamde , dat de geestelijke Orden , door hen gesticht , op zoo onwaardige wijze vervolgd werden , vooral in die Staten , welke zij door hun arbeid , hun geest en hun ijver tot beschaving en roem brachten. Wij vertrouwen , dat deze feestvieringen aan het christelijke volk , dat de kloosterlingen immer en terecht als vrienden beschouwde , rijke vruchten zullen aanbrengen. Zooals het volk met een liefdevol en dankbaar hart den H. Benedictus vereerd heeft , zoo zal het voorzeker ook nu de gedachtenis van den H. Franciscus met opgewektheid en feestvreugde vieren. En die edele wedstrijd in vereering zal zich niet

alleen bepalen tot het land, waar de Heilige het eerste levenslicht aanschouwde, niet tot de naburige landen, die hij door zijn verblijf verheerlijkte, zich beperken, maar zich uitstrekken tot alle deelen der aarde, waar de naam van Franciscus is doorgedrongen of die den bloei aanschouwen zijner werken.

Zulken ijver voor een zoo heilige zaak kan niemand voorzeker meer goedkeuren dan Wij, die van Onze jeugd af aan gewoon waren den H. Franciscus van Assisië te bewonderen en te vereeren. Wij gaan er groot op, tot de Orde van den H. Franciscus te behooren, en meer dan eens hebben Wij met gevoelens van godsvrucht de kerk bezocht op den Alvernia. Dáár vertoonde zich voor Ons, waarheen Wij ook Onze schreden richtten, het beeld van den grooten man en stemde de eenzaamheid Onzen geest tot stille overdenking.

Evenwel hoe lofwaardig die ijver ook zij, voldoende is hij niet. Want wij moeten wel in het oog houden, dat *die* vereering den H. Franciscus het aangenaamste wezen zal, welke voor degenen, die ze hem bewijzen, voordeelig is. En zoo zal de eer hem be-

wezen het vruchtbaarst zijn, wanneer de menschen zijn deugden bewonderen en tevens door zijn navolging beter pogen te worden. Doen zij dit met ijver, dan zal door Gods hulp daarin een zeer goed en afdoend geneesmiddel tegen de kwalen van dezen tijd worden gevonden. Daarom richten Wij dit schrijven tot u, Eerwaardige Broeders, niet enkel om openlijk getuigenis te geven van Onze vereering van den H. Franciscus, maar ook om u aan te sporen, dat gij in vereeniging met Ons ten heil der menschheid zoudt arbeiden, om voor uw volk het bedoelde geneesmiddel te bereiden.

De Verlosser van het menschedom, Jezus Christus, is de onvergankelijke en voortdurende Bron aller genaden, die ons uit Gods onbegrensde goedheid toekomen, zoodat Hij, die eenmaal de Redder der wereld was, in alle tijden haar Redder blijft. „Want geen andere naam is den menschen gegeven, in welken zij kunnen zalig worden.” [1] Wanneer derhalve het menschedom, tengevolge van de zwakheid zijner natuur of door

[1] Act. IV: 12.

eigen schuld op een dwaalspoor geraakt, een bijzondere hulp behoeft om weder in het rechte spoor te komen, dan moet het zich tot Jezus Christus wenden en in Hem zijn laatste en zekerste toevlucht zien. Want zijne Goddelijke kracht is zoo groot en vermag zooveel, dat zij alle gevaren kan doen wijken en alle kwalen genezen. Zeker zal die genezing dan komen, wanneer het menschedom tot erkenning der goddelijke Wijsheid en tot een leven naar de leer des Evangelies terugkeert. Wanneer de genoemde kwalen dreigen en de door God bestemde tijd van vertroosting is aangebroken, dan verwekt Hij een man op aarde, een buitengewonen en uitstekenden man, aan wien Hij het herstel van het algemeen welzijn als taak opdraagt. Zoo gebeurde het aan het einde der twaalfde eeuw en eenigen tijd later. De man voor dit groote werk was Franciscus.

Genoegzaam bekend is die eeuw met haar deugden en gebreken. Diep was het katholiek geloof de gemoederen ingedrongen. Een heerlijk schouwspel was het, zoovelen, door godsvrucht bezielde, naar Palestina te zien snellen, om daar te zegepralen of te sterven.

Maar reeds waren de zeden door losbandigheid bedorven, een vernieuwing van den christelijken geest was noodig geworden. Het wezen van de christelijke deugd is de verheven geneigdheid van den geest om alle moeielijkheden en alle lijden te verdragen: haar zinnebeeld is het Kruis, omdat wie Christus wil navolgen, het Kruis op zijn schouders nemen moet. Met die richting van den geest is het geringschatten verbonden van aardse dingen en de zelfoverwinning, het gewillig en geduldig verdragen van wederwaardigheden. Eindelijk: de liefde tot God en tot de naasten is de meesteres en koningin van alle deugden. Haar kracht is zoo groot, dat alle moeielijkheden, die de plicht oplegt, verdwijnen, en ook de zwaarste lasten niet alleen draaglijk, maar zelfs zoet voorkomen.

Er heerschte een groot gebrek aan deze deugden in de 12de eeuw; want een aanzienlijk getal lieden waren toen als het ware verslaafd aan de tijdelijke zaken, of joegen met razernij eer en rijkdommen na, of brachten het leven door in weelde en vermaken. Eenigen hadden allen rijkdom in handen en

wendden die macht aan als werktuig van verdrukking tegenover de ellendige en verachte menigte; en zij zelve, die door hun stand een voorbeeld voor de menschen hadden moeten zijn, hadden de smetten der algemeene ondeugden niet vermeden. De uitdooving der christelijke liefde had de veelvuldige en dagelijkse rampen van de ijverzucht, de afgunst en den haat tot gevolg gehad; de gemoederen waren zóó verdeeld en vijandig, dat om de minste reden naburige steden elkander oorloogden en de burgers tegen elkander de wapenen opvatten.

't Was in deze eeuw, dat Franciscus verscheen. Met een bewonderenswaardige standvastigheid en een daaraan beantwoordenden eenvoud van zeden, beijverde hij zich door woord en daad het verheven beeld der christelijke volmaaktheid onder de oogen der verouderde wereld te plaatsen. Inderdaad, evenals de gelukzalige vader Dominicus Guzman in die dagen de ongeschondenheid der goddelijke leer verdedigde en, gewapend met den fakkel der christelijke wijsheid, de verdorven dwalingen der ketterijen terugwierp, evenzoo verkreeg Franciscus, door

God tot groote daden geleid , de genade om de Christenen tot de deugd aan te zetten , en tot de navolging van Christus hen terug te brengen , die veel en langen tijd hadden gedwaald. Voorzeker was het niet door toeval , dat deze evangelische raadgevingen de ooren van den jongeling bereikten : *Gij zult noch goud noch zilver bezitten , noch geld in uwe gordels , noch reiszak voor den weg , noch twee kleederen , noch schoenen , noch staf.* [1] En verder : *Wilt gij volmaakt zijn , verkoop alles wat gij bezit , geef er den prijs van aan den arme en volg mij.* [2]

Dezen raad uitleggende als rechtstreeks tot hem gericht , maakt hij zich terstond van alles los , verandert van gewaad , aanvaardt de armoede als genootte en gezellin voor zijn verder leven , en neemt het besluit , dat deze groote voorschriften van deugd , welke hij met edelen en verheven geest had omhelsd , de grondregels zullen zijn van zijne Orde. Van dien tijd af ziet men hem , te midden der zoo groote verwijfdheid en der overdreven weekelijkheid , die hem omringt ,

[1] Matth. X : 9—10.

[2] Matth. XIX : 21.

op dezen ruwen en moeielijken weg voortschrijden: hij bedelt zijn voedsel van deur tot deur, en de beleedigendste spotternijen van een dwaas gepeupel verdraagt hij niet alleen, maar hij zoekt die met bewonderenswaardige gretigheid. Ongetwijfeld, hij had de dwaasheid van het Kruis van Christus omhelsd, en hij beschouwde haar als absolute wijsheid, verder doorgedrongen in het begrip dezer verheven mysteriën, zag en besepte hij, dat hij in niets beters zijn roem kon stellen.

Met de liefde voor het Kruis drong in het hart van Franciscus een brandende christelijke liefde, en spoorde hem aan, den christennaam met ijver te verbreiden, zelfs met blootstelling van zijn leven aan de grootste gevaren. Hij omvatte alle menschen in deze liefde, doch vooral had hij de armen en geringen lief, zoodat hij het meeste behagen scheen te vinden in hen, die gewoonlijk door anderen werden vermeden of hoogmoediglijk veracht. Zodoende bewees hij groote diensten aan de broederlijke liefde, door welke Jezus Christus, haar herstellende en vervolmakende, van het geheele menschedom als

één huisgezin heeft gemaakt , gesteld onder het gezag van God , aller gemeenschappelijken Vader.

Door zoovele deugden , en vooral door een zeldzame gestrengheid van leven , legde deze zoo heilige man er zich op toe , in zich zelven , zooveel hij vermocht , het beeld van Jezus Christus terug te geven. Een kenteekeken der goddelijke Voorzienigheid schijnt men ook hierin te moeten zien , dat het hem gegeven was , zelfs in uiterlijke gedaante op den Verlosser te gelijken. Evenals Jezus Christus namelijk , werd Franciscus geboren in een stal , en had als pasgeborene , gelijk Jezus , tot bed de aarde , bedekt met een handvol stroo. Naar men zegt , werden op dat oogenblik hemelsche koren van engelen en gezangen in de lucht gehoord , welke de gelijkenis nog treffender maakten.

Gelijk Christus voor Zijn Apostelen had gedaan , voegde hij zich eenige uitgelezen mannen toe , aan wie hij gelastte als boden van den christelijken vrede en het eeuwige heil de verschillende landen te doorkruisen. Van alles verstoken , uitgejouwd , door de zijnen verloochend , had hij ook dit nog met

Jezus Christus gemeen, dat hij zelfs geen steen wilde, om er zijn hoofd op neer te leggen. Hierbij komt nog deze hoogste trek van gelijkenis, dat hij op den berg Alvernia, als op zijn Calvarie-berg, door een tot dan toe ongehoord wonder, als het ware de kruisiging onderging, en de indrukken der heilige stigmata in zijn lichaam ontving.

Wat Wij hier vermelden, is niet minder verheven door de wonderbare toedracht als beroemd door de lofprijzingen der eeuwen. Toen de H. Franciscus in een van liefde brandende beschouwing der wonden van den Zaligmaker verslonden was, als het ware in zich haar smartelijke uitwerking verlangde te gevoelen en dorstend scheen te drinken, vertoonde zich eensklaps een van den Hemel gedaalde engel voor hem; van deze straalde een geheime kracht uit, en Franciscus voelde zijne handen en voeten als met nagelen doorboren en den steek van een scherpe lans in zijne zijde. Van toen af blaakte zijne ziel van liefdegloed; tot aan het einde zijns levens droeg hij de levende indrukken van de wonden des Zaligmakers.

Dergelijke wonderen, welke eerder moesten

gevierd worden door de taal van engelen dan door die van menschen, toonen voldoende hoe groot en waardig de man was, door God uitverkoren om zijn tijdgenooten tot de christelijke zeden terug te roepen. Zeker, in den tempel van den H. Damianus was het een meer dan menschelijke stem, die door Franciscus werd gehoord en tot hem zeide: „Ga, steun mijn wankelend Huis.” Niet minder bewondering verdient het hemelsche visioen, dat Innocentius III heeft gehad, en waarin het dezen toescheen, Franciscus met zijne schouderen de met instorting dreigende muren der basiliek van Latranen te zien steunen. Het doel en de zin van dit wonder zijn gebleken: het beteekende, dat Franciscus in dien tijd een vaste stut en zuil moest zijn voor de christelijke maatschappij. En inderdaad aarzelde hij niet zich aan het werk te zetten.

De twaalf, die zich het eerst onder zijne leiding stelden, waren als een klein zaadje, dat, door de genade Gods en onder de bescherming des Pausen, weldra bleek te veranderen in een vruchtbaren oogst. Na dat zij heiliglijk waren gevormd naar het vo

beeld van Christus, verdeelde Franciscus onder hen de verschillende streken van Italië en Europa, om er het Evangelie te prediken; zelfs droeg hij eenigen hunner op tot Afrika door te dringen. Zij gehoorzamen — arm, onwetend en onbeschaafd vermengen zij zich met het volk; op kruiswegen en pleinen, zonder kansel of vertoon van taal, manen zij de menschen aan tot geringschatting van de aardsche goederen en tot de gedachte aan het toekomstige leven. En wonderbaar waren de vruchten van het streven dier in schijn zoo geringe werklieden. Een groote menigte, begeerig om hen te hooren, stroomde naar hen toe, men begon alsdan zijne zonden te beweenen, de beleedigingen te vergeten en, door het bijleggen der twisten, tot gevoelens van vrede terug te keeren. 't Is ongelooflijk, hoe gretig, met welken onweerstaanbaren aandrang des gemoeds de volksmassa zich tot den H. Franciscus voelde getrokken. Zij volgde hem in dichte scharen, overal waar hij ging, en niet zelden richtten zij de bevolkte steden en dorpen de gezamenlijke burgers gemeenschappelijk tot hem

de bede , dat hij hen onder zijn regel zou opnemen.

Aan dit verlangen dankt de *Derde Orde* van Franciscus haar ontstaan , waarin de heilige man elken stand , elken leeftijd , elk geslacht opnam , zonder daardoor de banden van 't huisgezin of van tijdelijke bezigheden te verbreken. Die Orde werd door hem wijselijk voorzien met regels , die hij niet zoozeer aan zich zelve als wel aan de wetten des Evangelies ontleende , en die geen Christen te zwaar kunnen voorkomen. Immers zij behelzen niet anders dan de verplichtingen om aan de voorschriften van God en der Kerk te gehoorzamen ; partijschappen en twisten te vermijden ; eens anders goed te eerbiedigen ; slechts voor de verdediging van godsdienst en vaderland de wapenen op te vatten ; zedig te zijn in leefwijze en kleeding , de weelde te ontvluchten ; de gevaarlijke aanloksele van dans en spel te vermijden.

Het valt licht te begrijpen , dat heilrijke gevolgen voortkwamen uit eene instelling , die , reeds in zichzelf nuttig , zoo uitnemend geschikt was om den storm dier tijden te

bezweren. — Voor dat nut pleiten zoowel de Broederschappen van denzelfden aard uit de Dominicaner en andere Orden ontstaan, als de uitslag, waarmede de derde regel van Franciscus werd opgericht. Inderdaad, alom van de laagste tot de hoogste klassen, ontstond er een streven, een ijver, een wedstrijd om in dien regel van Franciscus te worden aangenomen. Lodewijk IX, Koning van Frankrijk, en Elisabeth, Koningsdochter van Hongarije, behoorden tot de eerste, die er naar trachtten; in den loop der tijden werden zij gevolgd door vele pausen, kardinalen, bisschoppen, koningen en vorsten, die allen het kleed van Franciscus niet onvereenigbaar rekenden met hunne waardigheid. De leden van de derde Orde gaven blijk zoo van hun vroomheid als van hun moed om den katholieken godsdienst te beschermen; en hebben zij door die deugden te lijden gehad van de afgunst der goddeloozen, nooit heeft het hun ontbroken aan datgene, wat alleen eervol en begeerlijk is als: de goedkeuring van verstandige en brave mannen. Ja, Gregorius IX, Onze Voorganger, wenschte

hun in 't openbaar geluk met hun geloof en hun kracht, en aarzelde niet hen door zijn gezag te verdedigen en hun den eernaam van *Strijders voor Christus*, van *andere Macchabeën* toe te kennen. En die lof was niet overdreven. Die Orde immers was een machtige steun voor het heil der maatschappij: hare leden streefden er naar, op het voorbeeld en het voorschrift van hun stichter, volgens hun vermogen de sieraden der christelijke deugd in den Staat te doen herleven. Ongetwijfeld door hun toedoen, door hun voorbeelden, zijn dikwijls de twisten der partijenschappen uitgedoofd of in hevigheid verminderd; is menigmaal het zwaard aan de opgezweepte menigte ontrukkt; is menige oorzaak van oneenigheid en verdeeldheid weggenomen; menige leniging voor ellende en verlatenheid bereid; is de wellust gebreideld, die de fortuinen verslindt en het werktuig is van het bederf. De huiselijke vrede, de openbare orde, de reinheid en verzachting der zeden, het recht gebruik van en de eerbied voor den eigendom, de beste waarborgen voor beschaving en geluk, als uit

hun stam ontsproten zij aan dien derden regel der Franciscanen; en Europa is het behoud dier goederen voor een aanzienlijk deel aan Franciscus verschuldigd.

Meer evenwel dan eenig volk heeft Italië aan Franciscus te danken; vooral het tooneel van zijn deugden, heeft Italië 't meest zijn weldaden genoten. En wel in een tijd, waarin zoovelen om zoo menig belang strijd voerden, was hij het altijd, die den ongelukkige en verlatene de hand ter hulp aanbod: rijk in zijn uiterste armoede, hield hij nimmer op de ellende van anderen te verlichten, en dacht niet aan zichzelf.

Zoet klonk in zijn mond de nieuwe taal van zijn vaderland: de macht zijner liefde en zijner poëzy tevens sprak hij uit in liederen, voor het volk bestemd, maar die een later en geleerd nageslacht heeft bewonderd. Bij den naam van Franciscus heeft een bovenmenselijke bezieling, een geestdrift onze landgenooten aangegrepen, en in het vereeuwigen van zijn daden wedijverden penseel en beitel en graveerstift onzer grootste meesters.

Alighieri heeft hem bezongen in verzen

zoo verheven als zoetvloeiend ; Cimabue en Giotto hebben met de verven van Parrhasius zijn daden vereeuwigd ; de groote bouwmeesters hun talenten gewijd òf aan de versiering der grafstede van den armen man , òf aan den tempel van „Maria der Engelen” , de getuige van zoovele en zoo groote wonderen. Naar die beide tempels komen van alom ontelbaren heen , om den vader der armen te vereeren , die zich van alle dingen der menschen beroofde , maar wien ze in ruime en overvloedige mate met de gaven der goddelijke goedheid zijn toegestroomd.

Duidelijk is het derhalve , dat de christelijke en burgerlijke samenleving aan dien enkelen man onnoemelijk veel heeft te danken. Maar dewijl zijn geest , geheel bij uitnemendheid christelijk , voor alle tijden en plaatsen even heilzaam is , valt er niet aan te twijfelen , of ook in onzen tijd zullen de instellingen van Franciscus zegenrijk werken. Te meer wijl op meerdere punten overeenkomst tusschen dezen tijd en dien van Franciscus bestaat. Evenals in de twaalfde eeuw , zoo ook is nu de goddelijke liefde niet weinig

verflauwd ; deels door onwetendheid , deels door zorgeloosheid , wordt menige christenplicht verwaarloosd. Eenzelfde drift , eenzelfde toeleg om zich de gemakken des levens te verschaffen , om gretig de genoegens na te jagen. Door wellust verarmd , verkwist men zijn eigendom , maar begeert eens anders goed ; men spreekt luide van broederschap , maar voegt geen daad bij de woorden. Eigenbaat , ziedaar de drijfveer ; de zuivere liefde voor de geringen en armen gaat hoe langer zoo meer verloren. In Franciscus' tijd had de veelhoofdige ketterij der Albigenen , door de menigte tegen de macht der Kerk aan te hitsen , tegelijk de rust der Staten verstoord en den weg gebaad tot een zeker soort van *Socialisme*. En in onze dagen hebben zich weder talrijker de begunstigers en voortplanters van het *Naturalisme* verheven , die hardnekkig aan de Kerk alle gezag ontzeggen , en , gelijk vanzelf spreekt , niet halverwege blijven staan , maar ook het burgerlijk gezag niet sparen ; geweld en opstand van het volk goedkeuren ; den grond tot algemeen eigendom verklaren ; de hartstochten vleien van degenen

die niet bezitten , en de grondslagen van het huisgezin en den Staat ondermijnen.

Bij zoo vele en zoo groote gevaren is het u ongetwijfeld duidelijk , Eerwaardige Broeders , dat onze hoop zich vestigen kan op de instellingen van Franciscus , wanneer zij in hun vroegeren toestand werden hersteld. — Bloeiden zij , dan zou ook vanzelf geloof en liefde en alle christendeugd een hoogen trap van bloei bereiken ; dan zou de ongeoorloofde zucht naar vergankelijk goed wijken , en zou 't niet moeielijk vallen — wat aan velen een zware en ondraaglijke last toeschijnt — zijn begeerten met kracht te onderdrukken. Door de banden van waren broedermin verbonden, zouden de menschen elkaar beminnen, en passenden eerbied hebben voor de armen en ongelukkigen, als dragende in zich het beeld van Christus. Verder: zij, die geheel doordrongen zijn van den christelijken geest, rekenen het zich ten plicht aan de wettige overheden te gehoorzamen en eens anders rechten te eerbiedigen; door dien geest worden op de zekerste wijze alle verkeerdheden op dit gebied met den wortel uitgeroeid, als

het geweld, de beledigingen, het altoos verlangen naar iets nieuws, de nijd tusschen de verschillende klassen der samenleving: allen oorzaken en wapenen tevens van het *Socialisme*. — Eindelijk het groote vraagstuk, dat reeds zooveel arbeid vorderde van de beoefenaars der staatswetenschap: de verhouding van rijken en armen, zal het best worden opgelost door de vaste overtuiging, dat de armoede geen schande is; dat de rijke barmhartig en vrijgevig, de arme met zijn lot en handwerk tevreden wezen moet, en dat, daar geen van beiden voor deze vergankelijke goederen is geschapen, de arme door geduld, de rijke door milddadigheid den hemel moet verwerven.

Om deze redenen was het reeds lang Onze vurige wensch, dat iedereen naar zijn vermogen zich mocht toeleegen op de navolging van Franciscus van Assisië. En daarom, gelijk Wij voorheen altijd voor de derde Orde van dien Heilige een bijzondere belangstelling hebben gekoesterd, zoo vermanen Wij nu, door Gods oneindige goedheid tot het Opperpriesterschap verheven, bij deze zeer ge-

schikte gelegenheid, de Christenen, dat zij zich beijveren in die heilige strijdmacht van Jezus Christus zich te doen opnemen. Reeds worden er alom gevonden van beider kunne, die met blijden geest het voetspoor volgen van den Serafijnschen Vader. Hun voorbeeldigen ijver prijzen Wij en keuren Wij ten hoogste goed, terwijl Wij wenschen, dat, vooral door uwe medewerking, Eerwaardige Broeders, het getal derzulken meer en meer moge toenemen. En met deze vermaning mogen Wij vooral ook een andere niet achterhouden: dat namelijk zij, die zich met de insigniën der *boetvaardigheid* hebben bekleed, zich het toonbeeld voor oogen stellen van hun heiligen Stichter, en er naar streven dit te bereiken. Immers, zonder dit zou het eerste hun niets baten. Derhalve stelt uwe pogingen in het werk, dat de derde Orde bekend worde en naar waarde geschat; zorgt dat zij, die met het bestuur der zielen belast zijn, het volk met haren aard bekend maken, verklaren, hoe gemakkelijk een ieder er deel aan kan nemen, wat groote voordeelen zij tot heil der zielen waarborgt, hoe-

veel zegen zij zal aanbrengen zoowel voor den mensch in het bijzonder als voor de samenleving. Te meer moet gij daartoe uwe krachten inspannen, naarmate de leden der eerste en tweede Orde van Franciscus onder zwaarder vervolging in deze dagen gebukt gaan. O mochten zij, verdedigd door de voorspraak van hun Stichter, weldra krachtig en bloeiend uit zooveel beproeving te voorschijn treden! Wij vragen die deelneming en verwachten haar met recht vooral van de bewoners van Italië, wien de liefde voor hetzelfde vaderland en een grooter toevloed van ontvangen weldaden ook duurder verplichtingen en hartelijker dankbaarheid jegens Franciscus opleggen. En zoo zou nog na zeven eeuwen Italië's volk en gansch de christenwereld van beroering tot kalmte komen, van het verderf tot de redding, en het danken aan den man van Assisië. Dat zullen wij gezamenlijk, in deze dagen vooral, Franciscus smeeken; dat zullen wij zoeken te verkrijgen van de Allerzalgste Maagd en Moeder Gods Maria, die de liefde en trouw van haren dienaar altijd door hare hemel-

sche bescherming en bijzondere gunsten heeft beloond.

Intusschen geven Wij u, Eerwaardige Broeders, en uwe geestelijkheid, benevens aan ieder van het hun toevertrouwde volk den apostolischen zegen, als onderpand der hemelsche gunsten en als bewijs van Onze bijzondere genegenheid.

Gegeven te Rome bij St. Pieter, 17 Sept. 1882, in het vijfde jaar van ons Pausschap.

LEO P. P. XIII.

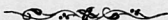
APOSTOLISCHE CONSTITUTIE

BETREFFENDE DEN

REGEL DER SECULIERE DERDE ORDE

VAN DEN

H. FRANCISCUS.

LEO, BISSCHOP,

Dienaar der dienaren Gods,

ter eeuwige gedachtenis.

De barmhartige Zoon Gods, die, den menschen een zoet juk en een lichten last opleggende, in het leven en de zaligheid van allen voorzien heeft, liet de Kerk, door Hem gesticht, erfgename zijner macht en zijner goedertierenheid, opdat de weldaden, die Hij ons verworven had, in alle eeuwen met dezelfde liefde zouden worden uitgereikt. En daarom, gelijk in al de handelingen en geboden van Jesus Christus, in geheel zijn leven die zoete wijsheid, en die grootheid eener onoverwinbare goedheid uitschenen, zoo bemerkt men ook in al de instellingen van het christen gemeenebest eene wonderbare toege-

vendheid en zachtheid ; zoodat de Kerk hierin zelve eene duidelijke gelijkenis uitdrukt met God , „die liefde is.” [1]

Welnu , het zonderling ambt dier moederlijke goedheid bestaat inderdaad hierin , dat zij , zooveel mogelijk , de wetten wijselijk schikt naar de tijden en de zeden ; en dat zij in de voorschriften en de verplichtingen altijd eene opperste rechtmatigheid behoudt. Deze standvastige liefde vereenigd met de wijsheid laat aan de Kerk toe , de volstreckte en eeuwige onveranderlijkheid der leering te verbinden met voorzichtige veranderingen in de gebruiken.

Daar Wij in het uitoefenen der Pauselijke macht Onzen geest en Onze ziel naar deze grondregels schikken, beschouwen Wij het als Onzen plicht een rechtmatig oordeel over den aard der tijden te dragen, en alles te onderzoeken, opdat de moeielijkheden niemand afkeeren van de beoefening der deugd, die zoo voordeelig is. Thans hebben Wij goedgevonden de Instelling der Seculiere of wereldlijke Derde Orde van den H. Franciscus

[1] I JOAN. IV : 16.

aan dien regel te onderwerpen , en zorgvuldig te beslissen of de wetten daarvan moesten verzacht worden , ter oorzaak van de verscheidenheid der tijden.

Deze roemvolle instelling van den Patriarch Franciscus hebben wij vurig aanbevolen in den brief *Auspicato* , aan heel de Katholieke wereld toegestaan , en gegeven den 17 September van verleden jaar. Wij schreven dien alleenlijk met het inzicht en het bijzonder doel, om ten bekwamen tijde , door Onze uitnoodiging , zoovele zielen mogelijk tot de verdienste der christene heiligheid terug te roepen. Want de voornaamste oorsprong der kwalen , die de wereld overvallen , en der gevaren die zij vreest , is de nalatigheid der christelijke deugd ; de menschen kunnen die kwalen niet genezen , en die gevaren niet afwenden , tenzij op voorwaarde van in het openbaar en in het bijzonder den terugkeer tot Jezus Christus te verhaasten ; „Hij kan altijd degenen redden , die door hem hunne toevlucht nemen tot God.” [1]

Al de regelen van den H. Franciscus

[1] HEBR. VII: 25.

steunen op de onderhouding der geboden van Jesus Christus; de H. Insteller had niets anders voor oogen dan van deze levenswijze eene school te maken, waar men zich met ijver op de beoefening der christelijke deugden zou toeleggen. Ongetwijfeld, de eerste en de tweede Orde van den H. Franciscus, door het beoefenen der groote deugden gevormd, streven naar een volmaakter en goddelijker einde; maar zij zijn het voorrecht van het klein getal dergenen, aan wie de genade Gods toelaat de heiligheid der Evangelische voorschriften te behartigen met eene bijzondere oprechte vurigheid. Maar de Derde Orde is ingesteld en geschikt voor de groote menigte. De herinneringen van het verleden en de ondervinding van het tegenwoordige bewijzen hoe krachtig zij is, om de zeden rein, zuiver en godvruchtig te maken.

Wij moeten dank zeggen aan God, den Ingever en den Ondersteuner der wijze schikkingen, omdat het christenvolk de ooren niet gesloten heeft voor Onze opwekkingen. Wat meer is, uit talrijke landen bericht men Ons den voortgang der godsvrucht tot den H. Franciscus van Assisië, en den aangroei

dergenen die vragen om in de Derde Orde te treden. Ten einde die beweging nog meer te begunstigen, hebben Wij besloten, Onze aandacht te vestigen op de oorzaken, welke dat heilzaam verlangen der zielen zouden kunnen beletten of vertragen.

Vooreerst bevonden Wij, dat de Regel der Derde Orde, zooals hij door Onzen voorzaat Nicolaus IV, in zijne Apostolische Constitutie *Supra montem*, den 15 Augustus 1289 goedgekeurd en bevestigd is, niet meer volkomen beantwoordt aan de hedendaagsche tijden. Ook, daar deszelfs voorschriften zonder moeite en last niet kunnen gevolgd worden, heeft men tot hiertoe, op aanvraag der leden, ontslag moeten geven van vele der voornaamste voorschriften; zulks kan, dit begrijpt men van zelf, niet geschieden zonder inbreuk te maken op de algemeene regeltucht.

Er waren bovendien in dit genootschap nog andere dingen, die Onze aandacht tot zich trekken. De Pausen van Rome, Onze voorgangers, die de Derde Orde van haar begin af bijzonder genegen waren, hebben aan de leden groote en talrijke aflaten geschonken

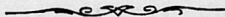
tot voldoening van hunne zonden. Met verloop van tijd werd het moeielijk deze gunsten juist te bepalen: de echtheid der pauselijke aflaten, de dag daartoe aangewezen, en de aard derzelve, werden dikwijls betwist. Dit komt voorzeker niet hier van, dat de Apostolische Stoel hieromtrent iets te wenschen overliet; Paus Benedictus XIV, onder anderen, in zijne Constitutie *ad Romanum Pontificem*, van den 15 Maart 1751, heeft een einde willen maken aan de vorige twijfels; maar sedert dien tijd zijn er andere in groot getal opgerezen.

Deze zwarigheden overwegende besloten Wij, eenige Kardinalen van de vergadering der Aflaten en der Reliquieën aan te stellen, om zorgvuldig de oude regels der leden van de Derde Orde na te gaan; alsook om de Aflaten en Voorrechten te onderzoeken, en Ons een verslag te doen met uitlegging, om met kennis van zaken te oordeelen, en Ons te kennen te geven wat behoorlijk moet behouden of veranderd worden uit hoofde van het verschil der tijden. De zaak werd onderzocht volgens Ons bevel; en de Kardinalen

stelden Ons voor, de oude wetten te verzachten en ze met de hedendaagsche gebruiken overeen te brengen, door eenige hoofdstukken te wijzigen. Wat de aflaten aangaat, om allen twijfel onmogelijk te maken, en alle gevaar te vermijden van tegen het recht te handelen, dachten zij dat Wij, naar het voorbeeld van Benedictus XIV, wijs en voorzichtig zouden doen, met al de aflaten, tot hiertoe gegeven, te herroepen en af te schaffen; en andere te vergunnen, alsof niets voor dit genootschap ware gedaan geweest.

Bijgevolg, tot welzijn en voordeel voor de toekomst, tot meerdere glorie Gods, tot aanmoediging van de godvruchtigheid en den ijver voor alle deugden, vernieuwen en bekrachtigen Wij, zooals boven gezegd is, den Regel der wereldlijke Derde Orde van den H. Franciscus door de tegenwoordige brieven, uit kracht van Ons apostolisch gezag. Men meene daarom niet, dat er iets veranderd is aan den aard zelven dezer Orde: Wij willen dat zij in haar geheel en onveranderd bewaard blijve. Daarenboven willen Wij, en stellen Wij vast, dat de leden de

kwijtschelding der straffen of aflaten en de voorrechten genieten, die in de hierachter staande lijst opgenoemd zijn, en doen Wij te niet al de aflaten en voorrechten, welke de Apostolische Stoel, ten allen tijde, op welkdanige wijze ook, tot hiertoe aan dit genootschap had verleend.

REGEL

DER

Derde Seculiere Orde van den H. Franciscus.

HOOFDSTUK I.

Aanneming, Proefjaar, Professie.

1. Niemand kan in de Derde Orde worden aangenomen tenzij hij den vollen ouderdom van 14 jaar heeft bereikt. Alleen zij kunnen aangenomen worden, die zich onderscheiden door een stichtend gedrag, eene vreedzame inborst en vooral door een nauwgezette onderhouding van den Katholieken godsdienst en een rechtzinnige onderwerping aan de Roomsche Kerk en den Apostolischen Stoel.

2. Gehuwde vrouwen kunnen niet aangenomen worden zonder medeweten en toestemming van den man; en indien er eene uitzondering op dezen regel moet gemaakt worden, heeft de biechtvader daarover te beslissen.

3. De leden van dit Genootschap moeten, zooals gebruikelijk is, het klein schapulier en het koord dragen; zonder dat zijn beroofd van de voorrechten en gunsten daaraan verbonden.

4. Wie in de Derde Orde wordt aangenomen, moet een noviciaat van een jaar doen; daarna wordt hij tot de professie in de Orde opgenomen, volgens den Regel belovende de rechten van God te eerbiedigen, aan de Kerk te gehoorzamen en de opgelegde boete te volbrengen, indien hij aan zijne professie te kort blijft.

HOOFDSTUK II.

Levensregel.

1. In hunne levenswijze en kleeding zullen de leden der Derde Orde eene onbehoorlijke pracht vermijden en ieder, volgens zijnen stand, de voorschriften der zedigheid onderhouden.

2. Met de grootste waakzaamheid moeten zij zich onthouden van onbetamelijke gezangen, bals en schouwspelen, en van gevaarlijke bijeenkomsten.

3. In eten en drinken moeten zij de matigheid onderhouden en zich niet aan tafel nederzetten of er van opstaan, zonder God met eerbied en dankbaarheid te hebben aangeroepen.

4. Ze moeten vasten op den dag vóór de feesten der Onbevleete Ontvangenis van Maria en van den H. Franciscus. Daarenboven

is het zeer loffelijk , volgens het oud gebruik der leden van de Derde Orde , op Vrijdag te vasten en 's Woensdags vleesch te derven.

5. Elke maand zullen zij biechten en de H. Communie ontvangen.

6. De leden der Derde Orde , die geestelijk zijn en dagelijks de getijden lezen , zijn in dat opzicht tot niets anders verplicht. De seculiere leden of leeken , die noch de groote getijden , noch de kleine getijden der H. Maagd lezen , zijn gehouden dagelijks twaalfmaal het *Onze Vader* , *Wees gegroet* en *glorie zij den Vader* te bidden , tenzij ze door ziekte hierin verhinderd worden.

7. Wie zulks doen kan , moet intijds zijn testament maken.

8. In het dagelijksch leven moeten de leden der Derde Orde er zich op toeleggen aan anderen een goed voorbeeld te geven en de oefeningen van godsvrucht en goede werken te bevorderen. Boeken en dagbladen , die de deugd kunnen kwetsen , mogen zij niet in hun huis toelaten noch ze aan hunne onderhoorigen laten lezen.

9. Onder elkander en jegens anderen moeten zij de liefde en welwillendheid onderhou-

den. Overal waar zij kunnen, moeten zij trachten de oneenigheden te stillen.

10. Buiten strenge noodzakelijkheid mogen zij geen eed doen. Ze moeten zich onthouden van onbetamelijke woorden en ongeoorloofden scherts. Des avonds zullen zij hun geweten onderzoeken of ze soms eene fout daartegen bedreven hebben; en in dat geval moeten zij die door boetvaardigheid herstellen.

11. Dagelijks zullen zij, als dit gevoegelijk kan geschieden, de H. Mis bijwonen. Maandelijks zullen zij de bijeenkomsten bezoeken, waartoe de bestuurder hen uitnodigt.

12. De leden zullen, ieder volgens zijn vermogen, bijdragen tot een fonds, bestemd om de armste leden, vooral in ziekte, te ondersteunen, of om in het behoorlijk verrichten van den goddelijken dienst te voorzien.

13. De bestuurder zal de zieke leden der Orde bezoeken of iemand in zijne plaats zenden om dat liefdewerk te verrichten. Is de ziekte gevaarlijk, dan geeft hij de noodige vermaningen en raad, opdat de zieke bijtijds schikkingen make ter zuivering zijner ziel.

14. De leden der Derde Orde van de plaats en van elders zullen de uitvaart van

den overledene bijwonen en tot lafenis zijner ziel het derde gedeelte van den H. Rozenkrans of het Rozenhoedje bidden. De priesters zullen in de H. Mis, en de leeken, zoo zij kunnen, in de H. Communie godvruchtig bidden voor de eeuwige rust van den overleden medebroeder.

HOOFDSTUK III.

Bedieningen, Bezoek, Regel.

1. De verschillende ambten of bedieningen worden in de vergadering der leden voor drie jaren gegeven. Niemand mag ze zonder gegronde redenen weigeren of ze nalatig uitoefenen.

2. De Visitator, die met de leden der Derde Orde belast is, moet naarstig onderzoeken of de Regel nauwkeurig onderhouden wordt. Tot dat einde moet hij, zooveel mogelijk, de vergaderplaats der Genootschappen alle jaren, en zoo het noodig is meermalen bezoeken; hij roept den Bestuurder en de leden ter vergadering samen, en allen zijn gehouden er te verschijnen. Indien de Visitator iemand tot zijn plicht roept, hetzij door eene vermaning, hetzij door een bevel

of heilzame straf, moet deze zich ootmoedig onderwerpen en de boetedoening niet weigeren.

3. De Visitators worden gekozen uit de eerste Orde der Minderbroeders, of uit de Reguliere Derde Orde van Franciscus, en aangesteld door de Custodes of Gardianen, als zij er toe verzocht worden. Geen leek mag het ambt van Visitator uitoefenen.

4. De leden, die niet gehoorzamen en die eene fout begaan hebben, zullen tot driemaal toe vermaand worden, en zoo ze zich daarna nog niet onderwerpen, uit de Orde worden verwijderd.

5. Men wete, dat de fouten tegen den Regel begaan, uit zichzelf geen zonden zijn, tenzij ze daarenboven strijden tegen de wetten Gods of van de H. Kerk.

Een lid, dat wegens een gewichtige en wettige reden eenig voorschrift van den Regel niet kan onderhouden, is daarvan ontheven; dat voorschrift kan voor hem voorzichtig veranderd worden in een ander goed werk. De Oversten van de Eerste en Derde Orde van Franciscus en evenzoo de voormelde Visitators kunnen deze ontheffingen verleenen.

L I S T

DER

AFLATEN EN VOORRECHTEN.

HOOFDSTUK I.

Volle Aflaten.

De leden der Derde Orde van beider geslacht kunnen, na volgens gebruik gebiecht en gecommuniceerd te hebben, den vollen aflaat verdienen op de volgende dagen en voorwaarden :

1. Op den dag hunner aanneming.
2. Op den dag hunner professie.
3. Op den dag der maandelijksche vergadering of conferentie van de leden der Derde Orde, mits zij eene kerk of openbare bedeplaats bezoeken en daar volgens gewoonte bidden tot welzijn der H. Kerk.
4. Op den 4 October, feestdag van den H. Patriarch Franciscus, den insteller der Orde; 12 Augustus, feest der H. Clara van Assisië, moeder der Tweede Orde; den 2 Augustus, feestdag van O. L. Vrouw ter

Engelen (Portiuncula) ; alsook op het Patroonfeest der kerk , waarin het Genootschap der Derde Orde gevestigd is , mits zij die kerk godvruchtig bezoeken en daar volgens gebruik bidden tot welzijn der H. Kerk.

5. Eens in de maand , op een dag naar ieders verkiezing , op voorwaarde dat zij eene kerk of openbare bidplaats bezoeken , en daar eenigen tijd bidden volgens de inzichten van Z. H. den Paus.

6. Zoo dikwijls zij , uit ijver tot de volmaaktheid, acht achtereenvolgende dagen geestelijke oefeningen houden, en daaronder godvruchtige overwegingen doen.

7. In het uur des doods , indien zij den H. Naam Jezus aanroepen , ten minste met het hart, als zij niet kunnen spreken. Zij zullen dezelfde gunst genieten , indien zij alsdan niet kunnen biechten en communiceeren, doch berouw hebben over hunne zonden.

8. Tweemaal in het jaar kunnen zij een Vollen Aflaat verdienen door den Pauselijken Zegen te ontvangen, op voorwaarde dat zij een gebed tot intentie van Z. H. doen. Op dezelfde voorwaarde wordt hun deze Aflaat toegestaan , wanneer zij de Absolutie , dat is

den
gen
4.
Jez
den
7.
den
tus
van
De
H.

vij
Gl
de
Pa
zo
St
ge
P
H

R
e
al
d

den Zegen, ontvangen op de navolgende dagen: 1. Kerstmis, 2. Paschen, 3. Pinksteren, 4. het feest van het Allerheiligste Hart van Jezus, 5. der Onbevleete Ontvangenis, 6. den 19 Maart, feestdag van den H. Joseph, 7. den 17 September, feest der wonden van den H. Vader Franciscus, 8. den 25 Augustus, feestdag van den H. Lodewijk, Koning van Frankrijk, Patroon van de broeders der Derde Orde, 9. den 19 November, feest der H. Elisabeth van Hongarije.

9. Ook eens in de maand, indien zij vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet* en *Glorie zij den Vader* bidden voor het welzijn der H. Kerk, en eens tot intentie van Z. H. den Paus, genieten zij, tot kwijtschelding hunner zonden, dezelfde voorrechten, die aan de Statiën van Rome gehecht zijn, en aan het godvruchtig bezoek van Portiuncula, de HH. Plaatsen van Jerusalem en de kerk van den H. Jacobus te Compostella.

10. Op de dagen der Statiën, in het Roomsch Missaal aangewezen, indien zij eene kerk of openbare bidplaats bezoeken alwaar het genootschap is opgericht, en aldaar bidden voor het welzijn der H. Kerk,

genieten zij op die dagen en in die kerken of bidplaatsen dezelfde voorrechten, als de inwoners en bezoekers van Rome.

HOOFDSTUK II.

Gedeeltelijke Aflaten.

1. Al de leden der Derde Orde van beider geslacht, die eene kerk of kapel bezoeken, waar een genootschap der Derde Orde is opgericht, en aldaar bidden tot welzijn der H. Kerk, verdienen eenen aflat van zeven jaren en zeven quadragenen of zevenmaal veertig dagen, op den feestdag der H. Wonden van den H. Franciscus, van den H. Lodewijk, Koning van Frankrijk, van de H. Elisabeth, Koningin van Portugal, van de H. Elisabeth van Hongarije, de H. Margaretha van Cortona, of een anderen van de twaalf dagen, welke zij kiezen en de Overste der Orde goedkeurt.

2. Eenen aflat van driehonderd dagen, telkens als zij de H. Mis of andere kerkelijke diensten, of openbare of bijzondere vergaderingen der leden bijwonen; eenen arme herbergen; geschillen bijleggen of helpen beslechten; aan eene processie deelnemen; het Allerheiligste Sacrament vergezellen, of,

indi
een
bid
Vaa
zijn
zoo
graf
afw
aan
eisc
der
I
voll
de

I
sch
de
pri
rec
2
tot
Or
I

indien zij belet zijn , op het teeken der klok eenmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* bidden ; zoo dikwijls zij vijfmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* bidden voor het welzijn der H. Kerk of voor de overledene leden ; zoo dikwijls zij een overledene naar het graf begeleiden ; iemand die van het goede afweek , terugbrengen tot zijne plichten ; aan een ander de geboden Gods en de vereischen ten zaligheid leeren , of een ander dergelyk liefdewerk verrichten.

De leden der Derde Orde kunnen deze volle en gedeeltelijke aflaten toevoegen aan de zielen in het Vagevuur.

HOOFDSTUK III.

Voorrechten.

1. De priesters , in de Derde Orde ingeschreven , genieten , aan welk altaar ze ook de H. Mis lezen , driemaal wekelijks het geprivilegieerd Altaar , indien zij hetzelfde voorrecht niet op andere dagen bekomen hebben.

2. De priester , die de H. Mis opdraagt tot lafenis der overledene leden van de Derde Orde , heeft overal het geprivilegieerd altaar.

En wij willen dat al deze zaken en elk in

het bijzonder, zooals zij hiervoren zijn vastgesteld, voor altijd beslist, bevestigd en bekrachtigd blijven; niettegenstaande alle Constitutiën, Apostolische Brieven, statuten, gebruiken, voorrechten en andere Regels van Ons en van de Apostolische Kanselarij en al wat er strijdig tegen moge zijn. Het sta alzoo niemand vrij Onzen tegenwoordigen Brief op eenige wijze of in eenig deel te overtreden. Maar indien iemand vermetel genoeg mocht wezen dezen brief op eenigerlei wijze tegen te spreken, wete hij, dat hij de verontwaardiging van den Almachtigen God en van diens heilige Apostelen Petrus en Paulus op 'zich zal laden.

Gegeven te Rome, bij St. Pieter, het jaar Onzes Heeren achttienhonderd drie en tachtig, den derden dag der kalenden van Juni, het zesde jaar van Ons Pausschap.

C. Kard. SACCONI, TH. Kard. MERTEL.
pro-datarius.

Visa

van het Hof: G. DE AQUILLA.

Plaats † van het Zegel.

Overgeschreven in het Secretariaat der Brieven.

I. CUGNONI.

CEREMONIALE

DER

DERDE ORDE

VAN DEN

H. FRANCISCUS VAN ASSISIË,

goedgekeurd door de H. Congregatie der
Riten bij Decreet van den 18 Juni 1883.

ARTIKEL I.

*Gebeden voor de Vergaderingen of Ver-
eenigingen, welke alle maanden of op
een anderen tijd worden gehouden.*

I. Begin der Vergadering.

Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum
corda fidelium, et tui amoris in eis ignem
accende.

Sub tuum præsidium confugimus, sancta
Dei Genitrix: nostras deprecationes ne des-
picias in necessitatibus nostris; sed à periculis
omnibus libera nos semper, Virgo gloriosa et

benedicta ; Domina nostra , mediatrix nostra ,
advocata nostra , tuo Filio nos reconcilia , tuo
Filio nos commenda , tuo Filio nos repræsenta.

Respice , beate Pater Francisce , de excelso
cælorum habitaculo , et deprecare pro populo
tuo , populo quem elegisti , ut serviat coram
te omni tempore in ministerio Domini.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater Noster , (stil.)

v. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Memor esto Congregationis tuæ.

R. Quam possedisti ab initio.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Mentes nostras, quaesumus Domine, lumine
tuæ claritatis illustra , ut videre possimus
quae agenda sunt , et quae recta sunt agere
valeamus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

*Voor de plechtige Vergadering en de Visitatie
wordt, in plaats van VENI, SANCTE SPIRITUS,
gezongen de Lofzang*

Veni, Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita.
Imple supernâ gratiâ,
Quae tu creâsti pectora.

Qui diceris Paraclitus.
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexteræ,
Tu ritè promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus,
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da patrem ,
 Noscamus atque Filium ,
 Teque utriusque Spiritum ,
 Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria ,
 Eiusque soli Filio,
 Cum Spiritu Paraclito,
 Nunc et per omne saeculum. Amen.

In den Paaschtijd met het slotvers :

Deo Patri sit gloria ,
 Et Filio , qui a mortuis
 Surrexit , ac Paraclito ,
 In saeculorum saecula. Amen.

v. Emitte Spiritum tuum , et creabuntur.

R. Et renovabis faciem terrae.

OREMUS.

Deus , qui corda fidelium Sancti Spiritus
 illustratione docuisti ; da nobis in eodem
 Spiritu recta sapere , et de eius semper con-
 solatione gaudere. Per Christum Dominum
 nostrum.

R. Amen.

2. Bij het sluiten der Vergadering.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster , (*stil.*)

v. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Confirma hoc Deus , quod operatus es
in nobis.

R. A templo sancto tuo , quod est in
Jerusalem.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Praesta nobis , quaesumus Domine , auxi-
lium gratiae tuae , ut quae , te auctore ,
facienda cognovimus , te adiuvante , implere
valeamus.

Agimus tibi gratias , omnipotens Deus , pro
universis beneficiis tuis. Qui vivis et regnas
in saecula saeculorum.

R. Amen.

v. Oremus pro benefactoribus nostris.

R. Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus propter nomen tuum vitam aeternam. Amen.

Ant. Si iniquitates observaveris Domine.

Ps. De profundis clamavi ad te, Domine:

*Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae intendentes: *in vocem deprecationis meae.

Si iniquitates observaveris, Domine: *Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est, *et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: *speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem, *speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia, * et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël, * ex omnibus iniquitatibus eius.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

v. A porta inferi.

R. Erue, Domine, animas eorum.

- v. Domine exaudi orationem meam.
 R. Et clamor meus ad te veniat.
 v. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, veniae largitor, et humanae salutis amator, quaesumus clementiam tuam, ut nostrae Congregationis Fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc saeculo transierunt, Beata Maria semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas.

Fidelium, Deus, omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

- R. Amen.
 v. Requiem aeternam dona eis, Domine.
 R. Et lux perpetua luceat eis.
 v. Requiescant in pace.
 R. Amen.

ARTIKEL II.

Orde te volgen bij de kleeding.

Nadat de Vergadering is begonnen, staat of zit de Priester, in koorrok en witten stoel, op den voet van het altaar en ondervraagt den Postulant, die knielt:

Wat verlangt gij? Deze antwoordt: Eerw. Vader, ik verzoek ootmoedig het kleed der Derde Orde van Boetvaardigheid, om des te gemakkelijker de eeuwige zaligheid te bekomen.

Quid postulas?

Rev. Pater, ego humiliter postulo habitum Tertii Ordinis de Poenitentia, ut cum eo salutem aeternam facilius consequi valeam.

De Priester zegt hierop: Deo gratias, waarna hij eene korte toespraak houdt, het heilig voornemen van den Postulant prijst en hem daarin bevestigt door de verhevenheid en werking der Derde Orde te schetsen, en opgaande tot het altaar om het kleed te wijden, zegt hij:

v. *Adiutorium nostrum in nomine Domini.*

R. *Qui fecit caelum et terram.*

v. *Domine exaudi orationem meam.*

R. *Et clamor meus ad te veniat.*

v. *Dominus vobiscum.*

R. *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

Omnipotens sempiternæ Deus, qui per mortem Unigeniti filii tui Domini nostri Jesu Christi, mundum restaurare misericorditer dignatus es, ut a morte perpetua nos liberares, et ad gaudia perduceres Paradisi: respice, quaesumus, pietatis tuæ oculo devotam hanc familiam tuam, hic hodie in tuo nomine congregatam, cuius famulus tuus B. Franciscus, ut tibi augeatur credentium numerus¹, extitit Institutor. Illam super firmam petram, quæ Christus est, confirma, ut ab omnibus turbationibus mundi, carnis et diaboli sit securæ; et incedens per tuorum semitam mandatorum, meritis acerbissimæ Filii tui passionis, et Immaculatae Matris eius semper virginis Mariæ, ac B. P. N. Francisci, omniumque Sanctorum, gaudia æterna possideat. Per eundem Christum, etc.

OREMUS.

Domine Jesu Christe, qui tegumen nostræ mortalitatis induere, et in præsepio pannis involvi dignatus es, quique glorioso Confessori tuo B. P. N. Francisco tres Ordines instituere salubriter inspirasti, ac eosdem per sum-

mos Ecclesiae Pontifices, tui Vicarios, approbare fecisti, immensam tuae clementiae largitatem suppliciter exoramus, ut haec indumenta, quae idem B. Franciscus ad poenitentiae indicium, ac pro valida contra saeculum, carnem et daemonem armatura commilitones suos fratres de Poenitentia in Tertio Ordine portare constituit, benedicere †, et sanctificare † digneris, ut hic famulus tuus (*vel* haec famula tua), ea devote suscipiens, te ita induat, ut in spiritu humilitatis viam mandatorum tuorum ad mortem usque fideliter percurrat. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

R. Amen.

Indien er meer te zamen zijn, die het kleed ontvangen, dan wordt in het meervoud gezegd wat enkelvoud is uitgedrukt.

Bij de zegening van het koord zegt de priester :

OREMUS.

Deus, qui ut servum redimeres, Filium tuum per manus impiorum ligari voluisti, benedic † quesumus, cingulum istum; et praesta, ut famulus tuus, qui (*vel* famula tua, quae) hoc poenitentiae ligamine praecingitur vinculorum eiusdem Domini nostri

Jesu Christi perpetuo memor existat, tuisque semper obsequiis alligatum (*vel* alligatam) se esse cognoscat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Zonder iets te zeggen besproeit de Priester habijt en koord met wijwater. Daarna geknielt op den ondersten trap of den voet van het altaar, stemt hij den Lofzang Veni Creator aan, dien hij afwisselend met alle omstanders tot aan het einde zingt. Nu keert hij zich tot den Postulant, die voor het altaar knielt, en zegt:

Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus suis, et cor tuum avertat a saeculi pompis quibus abrenunciasti, dum Baptismum suscepisti.

R. Amen.

Het habijt of schapulier opleggende, zegt hij:
Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis.

R. Amen.

Het koord omdoende zegt hij :

Praecingat te Dominus cingulo puritatis, et
extinguat in lumbis tuis humorem libidinis,
ut maneat in te virtus continentiae et castitatis.

R. Amen.

*Eindelijk reikt hij hem de brandende kaars
met deze woorden :*

Accipe, Frater carissime (*vel* Soror caris-
sima), lumen Christi, in signum immortalitatis
tuae, ut mortuus (*vel* mortua) mundo, Deo
vivas, fugiens opera tenebrarum. Exurge a
mortuis, et illuminabit te Christus.

R. Amen.

*Ten slotte keert zich de priester wederom tot
het altaar en stemt den Psalm aan :*

Laudate Dominum omnes gentes: laudate
eum omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos miseri-
cordia eius: et veritas Domini manet in
aeternum.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc et semper,
et in saecula saeculorum.

Amen.

v. Confirma hoc Deus quod operatus es
in nobis.

R. A templo sancto tuo quod est in Je-
rusalem.

v. Salvum fac servum tuum (*vel* salvam
fac famulam tuam).

R. Deus meus, sperantem in te.

v. Mitte ei Domine auxilium de Sancto.

R. Et de Sion tuere eum (*vel* eam).

v. Nihil proficiat inimicus in eo (*vel* in ea).

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad Te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus misericordiae, Deus pietatis, Deus a
quo bona cuncta procedunt, sine quo nihil
sanctum inchoatur, nihilque perficitur, pre-
cibus nostris benignus assiste, et hunc famulum
tuum (*vel* hanc famulam tuam), cui in tuo
sancto nomine sacrum poenitentiae habitum
imposuimus, ab omnibus periculis mentis et
corporis tua protectione defende, et concede
ei in sancto proposito, ad finem usque per-

severare, ut peccatorum suorum remissione percepta, ad consortium electorum tuorum pervenire mereatur.

Deus qui per immaculatam Virginis Conceptionem, dignum Filio tuo habitaculum praeparasti: quaesumus; ut qui ex morte eiusdem Filii tui praevisa, eam ab omni labe praeservasti, nos quoque mundos, eius intercessione, ad te pervenire concedas.

Deus qui mira Crucis mysteria in tuo devotissimo confessore B. Francisco multiformiter demonstrasti, da famulis tuis, ipsius semper sectari, et assidua eiusdem Crucis mediatione muniri.

Voor een Broeder.

Deus, qui B. Ludovicum Confessorem tuum de terreno regno ad caelestis regni gloriam transtulisti; eius, quaesumus, meritis et intercessione, Regis Regum Jesu Christi Filii tui, facias nos esse consortes. Qui tecum vivit et regnat, in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Voor eene Zuster.

Tuorum corda Fidelium, Deus miserator, illustra, et B. Elisabeth precibus gloriosis,

fac nos prospera mundi despiciere, et caelesti
semper consolatione gaudere. Per Christum
Dominum nostrum. Amen.

Hierna zegt de Visitator :

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

*Zich tot de omstanders keerende, zegent hij
allen, zeggende :*

Benedictio Dei omnipotentis Patris, et
Filii † et Spiritus Sancti, descendat super
vos, et maneat semper.

R. Amen.

*Na het sluiten der plechtigheid worden naam
en voornaam van den Novice (of der Novice),
land, woonplaats en den dag der kleeding in
een Register opgeschreven in dier voege :*

Anno Domini mense
die , in Ecclesia N (vel
oratorio vel in loco decenti domus . . .) ,
praesente Fratrum (vel Sororum) Congregatione:

Infrascriptus ego N. Director (vel Sacerdos
facultate munitus, aut Visitator aut Guardi-
anus) habitum Tertii Ordinis Poenitentium

S. Francisci imposui Domino N. N. (*vel* Dominae N. N.), habenti domicilium in civitate . . (*vel* loco . .).

In quorum fidem ego scripsi.

ARTIKEL III.

Orde te onderhouden bij de Professie.

1. *Op den dag der Professie houdt men eene plechtige vergadering en men versiert het Altaar als bij een feest. De Novice, gekleed met het gebruikelijk habijt der Orde, indien het kan geschieden, of dragende uiterlijk schapulier en koord, knielt op den grond voor het altaar; de Priester in koorrok en witten stoel knielt op den voet van het altaar en stemt den Lofzang aan: Veni Creator Spiritus etc. (zooals op bladz. 51.)*

v. Emitte Spiritum tuum et creabuntur.

R. Et renovabis faciem terrae.

OREMUS.

Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti; da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de eius semper consolatione gaudere.

Da, quaesumus, Domine, huic famulo tuo

(*vel* huic famulae tuae), quem (*vel* quam) Ordinis habitu decorare iam dignatus es, ad inchoati operis perfectionem feliciter pervenire. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

2. *Hierna vraagt de Priester, op het altaar zittend, den Novice voor hem nedergeknield: Broeder N. (of Zuster N.) wat verlangt gij?*

Quid postulas?

Rev. Pater, postulo admitti ad sanctam professionem in Tertio Ordine S. Francisci, ut in eo usque ad mortem Deo serviam.

Dat is: Eerwaarde vader, ik wensch te worden toegelaten tot de heilige Professie in de Derde Orde van den heiligen Franciscus, om daarin God te dienen tot den dood toe.

De priester zegt: Deo Gratias, spreekt daarna met weinige woorden over de verhevenheid der professie, die men op het punt staat uit te spreken, uitdrukkelijk verklarende dat deze Professie noch eene belofte noch eene uitdrukkelijke verplichting onder straf van zonde bevat, en dat volgens dien regel en de verklaring van den H. Stoel, de leden der Derde Orde door

geen anderen band van geweten gebonden zijn dan de overige Christenen. Evenwel prijst en bevestigt hij den ijver van den Novice, wijzende door eenig voorbeeld der Heiligen, op de heilzame uitwerkselen der Professie, of makende volgens omstandigheden andere overwegingen. Na deze korte aanmoediging, spreekt de Novice nedergeknield met gevouwen handen voor den Priester het volgende formulier van professie uit :

Ego N. coram Deo omnipotente, ad honorem Immaculatae B. V. Mariae, et B. Patris Francisci omniumque Sanctorum, promitto servare mandata Dei toto tempore vitae meae, et Regulam Tertii Ordinis, ab eodem Beato Francisco institutam, iuxta formam a Nicolao Papa Quarto et a Leone Decimotertio confirmatam; item satisfacere ad Visitoris placitum pro transgressionibus contra eandem Regulam commissis.

of in de gewone taal :

Ik N. beloof voor God almachtig, ter eere der heilige onbevleete Maagd

Maria en van den H. Vader Franciscus en van alle Heiligen, geheel mijn leven Gods geboden te onderhouden en den Regel der Derde Orde door denzelfden H. Franciscus ingesteld volgens den vorm, goedgekeurd door Paus Nicolaus den Vierde en Leo den Dertiende; alsook te voldoen volgens den wil van den Visitor voor de overtredingen, begaan tegen denzelfden Regel.

De priester voegt hierbij:

Et ego ex parte Dei, si haec observaveris, promitto tibi vitam aeternam. In nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti.

R. Amen.

3. *Allen rechtstaande wordt de Lofzang Te Deum laudamus gezongen en alle medebroeders (of als hun getal te groot is) de voorstanders en de raadsleden wenschen den nieuwgeprofeste, de een na de andere den vrede, zeggende: Pax tecum, waarop hij antwoordt: et cum spiritu tuo; evenzoo handelen de Zusters met de mede-Zuster.*

4. *Nadat het Te Deum is gezongen volgt :*

v. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

v. Salvum fac servum tuum (*vel* salvam fac famulam tuam).

R. Deus meus sperantem in Te.

v. Mitte ei Domine auxilium de Sancto.

R. Et de Sion tuere eum (*vel* eam).

v. Nihil proficiat inimicus in eo (*vel* in ea).

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad Te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, cuius misericordiae non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimae maiestati tuae pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes, ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad praemia futura disponas.

Deus, qui per immaculatam Virginis Con-

ceptionem , dignum Filio tuo habitaculum praeparasti , quaesumus , ut qui ex morte eiusdem Filii tui praevisa , eam ab omni labe praeservasti , nos quoque mundos , eius intercessione , ad te pervenire concedas.

Domine Jesu Christe , qui , frigescente mundo , ad inflammandum corda nostra tui amoris igne , in carne beatissimi Patris nostri Francisci passionis tuae sacra Stigmata renovasti : concede propitius ; ut eius meritis et precibus , crucem iugiter feramus , et dignos fructus poenitentiae faciamus.

Voor een Broeder.

Deus , qui B. Ludovicum Confessorem tuum de terreno regno ad caelestis regni gloriam transtulisti ; eius , quaesumus , meritis et intercessione , Regis Regum Jesu Christi Filii tui facias nos esse consortes.

Voor eene Zuster.

Tuorum corda fidelium , Deus miserator , illustra ; et B. Elisabeth precibus gloriosis , fac nos prospera mundi despiciere , et caelesti semper consolatione gaudere.

Deus , qui famulum tuum (*vel* famulam tuam)

a vanitate saeculi conversum (*vel* conversam) ad bravium supernae vocationis assequendum accendis; pectori eius illabere, et gratiam tuam, qua in te perseveret, illi infunde: ut protectionis tuae munitus (*vel* munita) praesidiis, quod te donante promisit, adimpleat, et sancte vivendi aliis semper exemplum praebens ad ea, quae perseverantibus promissa sunt, aeterna praemia perveniat. Per Dominum etc.

Amen.

Daarna geeft hij den nieuwgeprofeste den zegen, dien de H. Vader Franciscus uitsprak over zijnen leerling:

Benedicat tibi Dominus, et custodiat te. Ostendat Dominus faciem suam tibi, et misereatur tui. Convertat Dominus vultum suum ad te, et det tibi pacem. — Dominus te benedicat †. Amen.

Hierna zegent hij allen:

Benedictio Dei omnipotentis, Patris, et Filii † et Spiritus Sancti descendat super vos, et maneat semper.

R. Amen.

Ten slotte geeft hij den nieuwgeprofeste de voeten van het kruisbeeld te kussen ten teeken der eeuwige liefde tot Jesus en van het altijddurend verbond.

4. *Na het sluiten der Vergadering schrijft men onmiddellijk in het Register der Professie het bewijs der gedane Professie met deze woorden :*

Infrascriptus ego N. , Director (vel Sacerdos) ad professionem in Tertio Ordine Poenitentium S. Francisci admisi Dominum N. N. , qui receperat habitum anno . . . , mense . . . , die In quorum fidem etc.

Volgt de handteekening van den Pater Directeur of den behoorlijk gemachtigden Priester.

In levensgevaar is het den novice vergund de professie te verhaasten, en die te doen voor elken biechtvader, indien een gevolmachtigd Priester niet gemakkelijk te bekomen is (in dergelijk geval hebben de Ministri Generales verklaard, dat iedere biechtvader gemachtigd is); deze verhaaste professie echter moet niet in het Register worden ingeschreven alvorens de Broeder is gestorven; mocht hij herstellen, dan moet de professie opnieuw afgelegd en eerst dan ingeschreven worden.

ARTIKEL IV.

**Bijzondere vergadering of conferentie der
Raadsleden.**

Eens in de maand zullen de Pater Visitor of bestierder, de minister en alle aangestelde en andere raadsleden afzonderlijk vergaderen. De Pater Directeur, of Visitor, of Gardiaan is voorzitter, en de minister, de aangestelden en raadsleden nemen plaats volgens hunnen rang en bidden:

Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, et tui amoris in eis ignem accende.

Sub tuum praesidium confugimus, Sancta Dei Genitrix: nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus nostris; sed a periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa et benedicta.

Respice, beate Pater Francisce, de excelso caelorum habitaculo, et deprecare pro populo tuo, populo quem elegisti, ut serviat coram te omni tempore in ministerio Domini.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster. (*in stilate.*)

v. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Memor esto Congregationis tuae.

R. Quam possedisti ab initio.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Mentes nostras, quaesumus Domine, lumine
 tuae claritatis illustra, ut videre possimus
 quae agenda sunt et quae recta sunt agere
 valeamus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Bij het sluiten der Conferentie bidt men:

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster. (*in stilate.*)

v. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Confirma hoc, Deus, quod operatus es
 in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Praesta nobis, quaesumus Domine, auxilium gratiae tuae; ut quae, te auctore, facienda cognovimus, te adiuvante, implere valeamus.

Deus, sine quo nihil est validum, nihil sanctum, multiplica super nos misericordiam tuam, ut te rectore, te duce, sic transeamus per bona temporalia, ut non amittamus aeterna. Per Christum etc.

Agimus Tibi gratias, Omnipotens Deus, pro universis beneficiis tuis: qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

V. Et fidelium animae per misericordiam Dei requiescant in pace.

R. Amen.

ARTIKEL V.

Verkiezingen.

Men zingt of bidt den Veni, Creator Spritus (zie bladz. 51).

Na de verkiezing en het afkondigen van de namen der gekozenen, zingt men den lofzang Te Deum Laudamus.

Hierna :

v. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

v. Ora pro nobis, Sancta Dei Genitrix.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

v. Signasti, Domine, servum tuum Franciscum.

R. Signis redemptionis nostrae.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, cuius misericordiae non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus: piissimae maiestati tuae pro collatis donis gratias agi-

mus, tuam semper clementiam exorantes; ut, qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens, ad praemia futura disponas.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem, dignum Filio tuo habitaculum praeparasti: quaesumus; ut qui ex morte eiusdem Filii tui praevisa, eam ab omni labe praeservasti, nos quoque mundos, eius intercessionem, ad te pervenire concedas.

Domine Jesu Christe, qui, frigescente mundo, ad inflammandum corda nostra tui amoris igne, in carne beatissimi Patris nostri Francisci passionis tuae sacra Stigmata renovasti: concede propitius, ut, eius meritis et precibus, crucem iugiter feramus, et dignos fructus poenitentiae faciamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

R. Amen.

v. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

Benedictio Dei omnipotentis, Patris, et Filii † et Spiritus Sancti descendat super vos et maneat semper.

R. Amen.

Bij de verkiezingen der Zusters volgt men dezelfde orde.

ARTIKEL VI.

Cereemonie der Visitatie.

Bij de aangekondigde komst van den Visitator zingen de ter vergadering samengekomen Broeders (of Zusters) de volgende verzen van Psalm CV:

Confitemini Domino quoniam bonus : * quoniam in saeculum misericordia eius.

Quis loquetur potentias Domini, * auditas faciet omnes laudes eius ?

Beati qui custodiunt iudicium, * et faciunt iustitiam in omni tempore.

Memento nostri, Domine, in beneplacito populo tui : * visita nos in salutari tuo :

Ad videndum in bonitate electorum tuorum ad laetandum in laetitia gentis tuae : * ut lauderis cum haereditate tua.

Gloria Patri etc.

v. Memento Congregationis tuae.

R. Quam possedisti ab initio.

OREMUS.

Conscientias nostras, quaesumus Domine, visitando purifica : ut veniens Dominus noster Jesus Christus Filius tuus, paratam sibi in nobis inveniatur mansionem. Qui tecum vivit

et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus ,
per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

*Hierna : Veni, Creator Spiritus, (zie bladz. 51)
met vers, antwoord en gebed.*

*De Visitatie wordt gesloten met den lofzang
van Zacharias :*

Benedictus Dominus Deus Israël , quia vi-
sitavit et fecit redemptionem plebis suae.

Et erexit cornu salutis nobis , in domo
David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum , qui a
saeculo sunt , prophetarum eius :

Salutem ex inimicis nostris , et de manu
omnium , qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus
nostris : et memorari testamenti sui sancti.

Jusiurandum , quod iuravit ad Abraham
patrem nostrum , daturum se nobis :

Ut sine timore , de manu inimicorum nos-
trorum liberati , serviamus illi :

In sanctitate et iustitia coram ipso , omni-
bus diebus nostris.

Et tu , puer , propheta Altissimi vocaberis ;
praeibis enim ante faciem Domini parare
vias eius.

Ad dandam scientiam salutis plebi eius ,
in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiae Dei nostri : in
quibus visitavit nos oriens ex alto :

Illuminare his, qui in tenebris, et in um-
bra mortis sedent : ad dirigendos pedes nostros
in viam pacis.

Gloria Patri , et Filio , et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper :
et in saecula saeculorum. Amen.

v. Visitasti terram et inebriasti eam.

R. Multiplicasti locupletare eam.

OREMUS.

Da famulis tuis , Domine , indulgentiam
peccatorum, consolationem vitae, gubernatio-
nem perpetuam : ut tibi servientes, ad tuam
iugiter misericordiam pervenire mereantur.

Familiam tuam , quaesumus Domine, con-
tinua pietate custodi : ut quae in sola spe
gratiae caelestis innititur, tua semper protec-
tione muniatur. Per Christum etc.

*Vervolgens wordt de zegen gegeven met het
Allerheiligste Sacrament, en heeft men daartoe
geen verlof, dan eindigt men de gebeden als bij
het sluiten der Conferentie (zie bladz. 73).*

ARTIKEL VII.

**Ritus te onderhouden bij de oprichting eener
nieuwe Vereeniging.**

*Degene, die de plechtigheid leidt, opent de
Vergadering met het zingen van Psalm CX :*

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo:
in consilio iustorum et congregatione.

Magna opera Domini: exquisita in omnes
voluntates eius.

Confessio et magnificentia opus eius: et
iustitia eius manet in saeculum saeculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum, mise-
ricors et miserator Dominus: escam dedit
timentibus se.

Memor erit in saeculum testamenti sui:
virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis haereditatem gentium: opera
manuum eius veritas et iudicium.

Fidelia omnia mandata eius: confirmata in
saeculum saeculi, facta in veritate et aequitate.

Redemptionem misit populo suo: mandavit
in aeternum testamentum suum.

Sanctum et terribile nomen eius: initium
sapientiae timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum :

laudatio eius manet in saeculum saeculi.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper,
et in saecula saeculorum. Amen.

v. Sperate in eo omnis congregatio populi.

R. Effundite coram illo corda vestra.

OREMUS.

Omnipotens sempiterne Deus, qui misericordia tua hos fideles specialiter aggregasti : in eorum corda, quaesumus, Paraclitum qui a te procedit infunde ; illosque in tua fide et caritate corrobora, ut temporali congregatione proficiant ad aeternae felicitatis augmentum.

Deus, qui de vivis et electis lapidibus aeternum maiestati tuae praeparas habitaculum ; largire his fidelibus benedictionem tuam ; ut et ipsi tamquam lapides vivi superaedificentur super lapidem vivum Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Defende, quaesumus Domine, Beata Maria semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam : et toto corde tibi prostratam, ab hostium propitius tuere clementer insidiis. Per Dominum etc.

R. Amen.

Daarna bidt men den Veni, Creator Spiritus (zie bladz. 51) en zegt men de gewone gebeden bij het begin der Conferentie, en wie de plechtigheid verricht, benoemt de Officialen. Verder kondigt hij de verschillende dagen van het jaar aan, waarop men de aflaten kan verdienen, en sluit deze eerste vergadering met den lofzang Te Deum laudamus, en de volgende gebeden :

v. Benedicamus Patrem et Filium, cum Sancto Spiritu.

R. Laudemus, et superexaltemus eum in saecula.

v. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

v. Memor esto Congregationis tuae.

R. Quam possedisti ab initio.

v. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, cuius misericordiae non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus; piissimae

maiestatis tuae pro collatis donis gratias agimus: tuam semper clementiam exorantes; ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad praemia futura disponas.

Deus largitor pacis, et amator caritatis; da famulis tuis in nomine tuo congregatis veram cum tua voluntate concordiam: ut ab omnibus liberentur adversis.

Deus, qui per immaculatam Virginis Conceptionem, dignum Filio tuo habitaculum praeparasti: quaesumus; ut qui ex morte eiusdem Filii tui praevisa, eam ab omni labe praeservasti, nos quoque mundos eius intercessione, ad te pervenire concedas.

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Francisci meritis foetu novae prolis amplificas: tribue nobis ex eius imitatione terrena despiceret, et caelestium donorum semper participatione gaudere. Per Dominum etc.

R. Amen.

V. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

V. Fidelium animae per misericordiam Dei requiescant in pace.

R. Amen.

Vervolgens wordt de zegen gegeven met

het Allerheiligste Sacrament ; of ten minste de eenvoudige zegen, zooals gezegd is over den dag der aanvaarding.

Na de plechtigheid , plaatst hij , die dezelve verrichtte, te zamen met de Officialen het Register van aanneming, Professie en de andere boeken der Vergadering met hunne betrekkelijke titels in het Archief, alsmede het authentiek bewijs van de gedane oprichting, hetwelk volgender wijze kan worden opgemaakt :

Anno Domini. . . . , mense . . . , die . . . ,
 Infrascriptus ego N. Guardianus (vel Visitor aut Director aut Sacerdos facultatibus legitimis a N. receptis munitus) erexi Congregationem Tertii Ordinis sub invocatione et patrocinio S. N . . . , in loco . . . , Testibus N. N. praesentibus. In quorum fidem cum Testibus subscripsi.

ARTIKEL VIII.

Wijze om de leden der Derde Orde den Pauselijken Zegen te geven.

De Pauselijke Zegen, verleend door Paus Leo XIII, wordt tweemaal in het jaar gegeven volgens het formulier van Benedictus XIV ; maar niet op denzelfden dag noch op dezelfde

plaats, waar hij door den Bisschop gegeven mocht worden. Dewijl men nu, krachtens genoemd formulier, zulk een zegen over het volk doet afdalen, moet hij niet afzonderlijk aan eenige leden der Derde Orde, maar aan geheel de Vergadering gezamenlijk gegeven worden en wel door dengene, die de Vergadering leidt, aangezien hem alleen de volmacht is verleend om dezen zegen te geven.

De Directeur of een andere gemachtigde Priester, in rokket en witten stoel, knielt zonder assistenten voor het altaar en zegt:

- V. Adiutorium nostrum in nomine Domini.
 R. Qui fecit caelum et terram.
 V. Salvum fac populum tuum, Domine.
 R. Et benedic haereditati tuae.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

Daarna zegt hij staande het volgende gebed:

OREMUS.

Omnipotens et misericors Deus, da nobis auxilium de sancto, et vota populi huius in humilitate cordis veniam peccatorum poscentis, tuamque benedictionem postulantis et gratiam, clementer exaudi: dexteram tuam super eum

benignus extende; ac plenitudinem divinae benedictionis effunde; qua bonis omnibus cumulatus, felicitatem et vitam consequatur aeternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Vervolgens begeeft hij zich naar den Epistelkant en zegent daar rechtstaande met een enkel kruisteecken en met luide stemme de volgende woorden uitsprekende:

Benedicat vos Omnipotens Deus, † Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.

R. Amen.

ARTIKEL IX.

Formulier van den Zegen met vollen aflat voor de seculiere leden der Derde Orde.

Behalve den Pauselijken zegen, zijn op eenige dagen gedurende het jaar nog andere zegens met vollen aflat (generale absolutie) aan de leden der Derde Orde van den H. Franciscus verleend. Deze dagen staan aangeteekend in de Bul van Z. H. Paus Leo XIII: Misericors Dei Filius, afgekondigd den 30 Mei 1883, namelijk in de lijst der aflaten hieraan verbonden: Hoofdstuk I num. 8. (zie hiervoor bl. 44). Het formulier van denzelfden Paus

Leo XIII, voorgeschreven door zijnen Brief:
 Quo universi van den 7 Juli 1882 is als volgt:

Antiph. Intret oratio mea in conspectu tuo,
 Domine; inclina aurem tuam ad preces nos-
 tras; parce Domine, parce populo tuo, quem
 redemisti sanguine tuo pretioso, ne in aeter-
 num irascaris nobis.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster. (*in stilte.*)

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvos fac servos tuos.

R. Deus meus, sperantes in te.

V. Mitte eis, Domine, auxilium de Sancto.

R. Et de Sion tuere eos.

V. Esto eis, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in nobis.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus , cui proprium est misereri semper et parcere : suscipe deprecationem nostram , ut nos , et omnes famulos tuos , quos delictorum catena constringit , miseratio tuae pietatis clementer absolvat.

Exaudi , quasumus Domine , supplicum preces , et confitentium tibi parce peccatis : ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem.

Ineffabilem nobis , Domine , misericordiam tuam clementer ostende : ut simul nos et a peccatis omnibus exuas , et a poenis , quas pro his meremur , eripias.

Deus qui culpa offenderis , poenitentia placaris : preces populi tui supplicantis propitius respice ; et flagella tuae iracundiae , quae pro peccatis nostris meremur , averte. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Daarna :

Confiteor etc. Misereatur etc. Indulgentiam etc.

De priester vervolgt :

Dominus Noster Jesus Christus , qui beato Petro Apostolo dedit potestatem ligandi at-

que solvendi, Ille vos absolvat ab omni vinculo delictorum, ut habeatis vitam aeternam, et vivatis in saecula saeculorum.

Amen.

Per sacratissimam Passionem et Mortem Domini Nostri Jesu Christi; precibus et meritis beatissimae semper Virginis Mariae, beatorum Apostolorum Petri et Pauli, beati Patris Nostri Francisci, et omnium Sanctorum auctoritate a Summis Pontificibus mihi concessa, plenariam Indulgentiam omnium peccatorum vestrorum vobis impertior. In nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti.

Amen.

Indien deze aflaat wordt gegeven onmiddellijk na de Absolutie in den biechtstoel, dan kan de Priester, met achterlating van het voorgaande, terstond beginnen met de woorden: Dominus Noster Jesus Christus etc., en zoo voortgaan tot het einde, stellende het meervoud in het enkelvoud. Mochten omstandigheden beletten dit formule te gebruiken, dan kan de Priester, al het overige weglatende, zeggen:

Auctoritate a Summis Pontificibus mihi concessa plenariam omnium peccatorum tuorum

Indulgentiam tibi impertior. In nomine Patris,
et Filii † et Spiritus Sancti.

R. Amen.

ARTIKEL X.

Absolutie in stervensgevaar.

Om den vollen aflat toe te dienen aan de leden der Derde Orde op het sterfbed, zal de Pater Directeur of elk ander gemachtigde Biechtvader het formulier bezigen, voorgeschreven door Benedictus XIV en opnieuw door Leo XIII, en in het Rituale Romanum opgenomen:

De kamer, waar de zieke ligt, binnentredende zegt hij:

v. Pax huic domui.

R. Et omnibus habitantibus in ea.

Hierna besproeit hij den zieke, de kamer en de omstanders met wijwater, zeggende de Antiphoon:

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor; en het eerste vers van den Psalm Miserere met Gloria Patri etc. Sicut erat etc., waarna hij herhaalt de Antiphoon Asperges me etc.

v. Adiutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

Ant. Ne reminiscaris, Domine, delicta famuli tui, (*vel* ancillae tuae,) neque vindictam sumas de peccatis eius.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster (*in stilte*).

v. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

v. Salvum fac servum tuum (*vel* salvam fac ancillam tuam).

R. Deus meus, sperantem in te.

v. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

ORATIO.

Clementissime Deus, Pater misericordiarum et Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem atque sperantem, secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum N. (*vel* famulam tuam) quem, (*vel* quam) tibi vera fides

et spes christianã commendant. Visita eum (vel eam) in salutari tuo, et per Unigeniti tui passionem et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem et veniam clementer indulge: ut eius anima, in hora exitus sui, te iudicem propitiatum inveniatur, et in Sanguine eiusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

Amen.

Hierna wordt door een der tegenwoordig zijnde dienaren het Confiteor gebeden, de Priester zegt Misereatur etc, en vervolgt:

Dominus noster Jesus Christus, Filius Dei vivi, qui beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi atque solvendi: per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti: et ego, facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, indulgentiam plenariam, et remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti.

Per sacrosancta humane reparationis Myseria, remittat tibi omnipotens Deus omnes

praesentis et futurae vitae poenas , Paradisi portas aperiatur , et ad gaudia sempiterna perducatur . Amen .

Benedicat te omnipotens Deus Pater , et Filius † et Spiritus Sanctus . Amen .

Indien de dood nabij mocht zijn en er geen tijd is voor de generale biecht en de gebeden , geeft de Priester den stervende terstond den afsaat , zeggende : Dominus Noster etc .

En mocht de dood ook hiervoor geen tijd laten , dan zegt hij spoedig :

Indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo , in nomine Patris , et Filii † et Spiritus Sancti . Amen .

BIJVOEGSEL.

Zegening van het koordje van den H. Franciscus.

De Priester met de noodige volmacht voorzien, in Rokket en Stool volgens de kleur van den dag, zegt :

- v. Adiutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit caelum et terram.
v. Domine exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
v. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Omnipotens et misericors Deus, oremus immensam clementiam tuam, ut hanc chordam (*vel* has chordas) benedicere † et sanctificare † digneris, ut quicumque sub invocatione S. Francisci ea cinctus fuerit (*vel* cincti fuerunt) et misericordiam tuam imploraverit (*vel* imploraverint) veniam et indulgentiam tuae sanctae misericordiae consequatur (*vel* consequantur).

Deus, qui ut servum redimeres, Filium tuum per manus impiorum ligari voluisti,

benedic †, quaesumus, cingulum istum : et praesta ; ut famulus tuus, qui (*vel* famula tua, quae) hoc poenitentiae ligamine praecingitur, vinculorum eiusdem Domini Nostri Jesu Christi perpetuo memor existat, tuisque semper obsequiis alligatum (*vel* alligatam) se esse cognoscat. Per Dominum Nostrum etc.

R. Amen.

Hierna besproeit hij het koord met wijwater en omgordt daarmede den Broeder, zeggende :

Accipe chordam B. P. N. Francisci, ut sint lumbi tui praecincti, in signum continentiae, et castitatis. In nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti.

R. Amen.

OREMUS.

Deus, qui B. Petro Apostolo tuo, significans qua morte clarificaturus esset Deum, praedixisti ipsum in senectute ab alio fore cingendum; famulum tuum (*vel* famulam tuam), quem (*vel* quam) cingulo nostrae Fraternalitatis praecingimus, tua, quaesumus, caritate praecinge, tui nominis salutari metu constringe, et cor eius alliga tuorum ligamine mandatorum, ut auxilio gratiae tuae liberatus

(*vel liberata*) a mundo, tuoque vinctus (*vel vincta*) servitio, in devotione, quam assumit, usque in finem iugiter perseveret. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

R. Amen.

Indien er meer postulanten te zamen zijn, neemt men het meervoud voor het enkelvoud als volgt:

Ego auctoritate qua fungor, et mihi concessa est, recipio te (*vel vos*) et suscipio ad participationem omnium bonorum spiritualium, quae in toto Ordine Seraphici Patris nostri Francisci ex gratia Dei habentur. In nomine Patris, et Filii † et Spiritus Sancti. Amen.

Benedictio Dei omnipotentis Patris, et Filii † et Spiritus Sancti descendat super te (*vel vos*) et maneat semper.

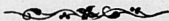
R. Amen.

Concordat cum originali. In fidem, etc.

Ex Secretaria Sacrorum Rituum Congregationis,
die 27 Junii 1883.

LAURENTIUS SALVATI S. R. C. *Secretarius.*

I M P R I M A T U R.

HAAREN, 5 Novembris 1883.

J. CUYTEN, *Libr. Cens.*

Lofzang Te Deum.

Te Deum laudamus, te Dominum confitemur
Te aeternum Patrem, omnis terra veneratur.
Tibi omnes Angeli, tibi cœli et universæ
potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim incessabili
voce proclamant :

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus
Sabaoth.

Pleni sunt cœli et terra majestatis gloriæ tuæ.
Te gloriosus Apostolorum chorus,
Te Prophetarum laudabilis numerus,
Te Martyrum candidatus laudat exercitus.
Te per orbem terrarum sancta confitetur
Ecclesia,

Patrem immensæ majestatis ;

Venerandum tuum verum et unicum Filium;
Sanctum quoque Paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriæ, Christe.

Tu Patris sempiternus es Filius.

Tu, ad liberandum suscepturus hominem,
non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, aperuisti cre-
dentibus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes in gloria Patris.
Judex crederis esse venturus.

Te ergo, quæsumus, tuis famulis subveni,
quos pretioso sanguine redemisti.

Æterna fac cum Sanctis tuis in gloria
numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, et
benedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, et extolle illos usque in
æternum.

Per singulos dies benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in sæculum, et
in sæculum sæculi.

Dignare, Domine, die isto sine peccato
nos custodire.

Miserere nostri, Domine, miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos,
quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi: non confundar in
æternum.

I N H O U D.

	BLADZ.
Aan den Lezer	3
Encycliek van Z. H. Paus LEO XIII over den H. Franciscus van Assisië en de verbreiding der Derde Orde	5
Apostolische Constitutie betreffende den Regel der Seculiere Derde Orde van den H. Franciscus	29
Regel der Derde Seculiere Orde	37
Lijst der aflaten en voorrechten	43
<i>Ceremoniale der Derde Orde van den H. Franciscus.</i>	
I. Gebeden voor de Vergaderingen of Vereenigingen, welke alle maanden of op een anderen tijd worden gehouden.	49
II. Orde te volgen bij de Kleeding. .	56

III. Orde te onderhouden bij de Pro- fessie	64
IV. Bijzondere vergadering of conferen- tie der Raadsleden.	72
V. Verkiezingen	75
VI. Ceremonie der Visitatie	77
VII. Ritus te onderhouden bij de op- richting eener nieuwe Vereeniging. .	80
VIII. Wijze om de leden der Derde Orde den Pauselijken zegen te geven	84
IX. Formulier van den zegen met vollen aflaat voor de seculiere leden der Derde Orde	86
X. Absolutie in stervensgevaar	90
BIJVOEGSEL. — Zegening van het koordje van den H. Franciscus	94

z.
4
2
5
7
0
4
6
)

IMPRIMATUR.

Fr. AUGUSTINUS BAUSA, O. P. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR.

JULIUS LENTI, Archiep. Siden. Vicesg.

Kg88gg-L

